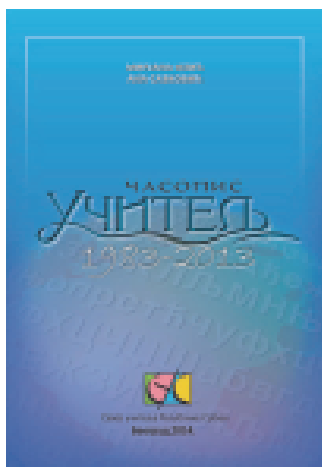

БИОГРАФСКА МОНОГРАФИЈА Мирјане Илић и Ане Савковић „ЧАСОПИС УЧИТЕЉ 1983-2013“, Савез учитеља Републике Србије, Београд, 2014.

Љиљана Јерковић*

Originalni naučni rad

doi: 10.7251/NSK1501103J UDK: 929:37(048.83)

Педагошка периодика на српском језику обogaћена је ове године научно и стручно изузетно значајном библиографском монографијом Мирјане Илић и мр Ане Савковић „ЧАСОПИС УЧИТЕЉ 1983-2013“. Монографију

је публиковао Савез учитеља Републике Србије у Београду половином 2014. године поводом 140 година постојања овог часописа, односно 30 година излажења нове серије.

Текст монографије оптималног је обима. Укупно 214 страница структурисано је у три повезана дијела: (1) Уређивање часописа (монографско-историјски приступ), (2) Библиографија и (3) Регистар.

Први дио монографије посвећен је предисторији часописа „Учитељ“ (истоименом листу који је изашао у Земуну 23. јануара 1873. године, а број 2. публикован је 31. јула 1873. године у Вршцу, гдје је објављено укупно 17 бројева). У првом дијелу дат је и приказ покретања часописа, анализа уређивачке политике с освртом на рад издавачки савјет и редакцију гдје су и

*Љиљана Јерковић, Филозофски факултет, Бања Лука

портрети главних и одговорних уредника и секретара редакције. Именовани су сви аутори радова објављених током три деценије. Анализиран је тематски оквир чланака. Освјетљаване су активности стручног и техничког уређивања и финансирања часописа.

У другом централном дијелу монографије дата је комплетна библиографија у којој је 1958 библиографских јединица, тематски компетентно распоређених у 12 слједећих цјелина: (1) историја педагогије, (2) школска педагогија, (3) породична педагогија, (4) дидактика, (5) образовна технологија, (6) методика васпитно-образовног рада, (7) прикази и оцене, (8) библиографија, (9) *in memoriam*, (10) педагошка периодика, (11) организација учитеља и (12) остале рубрике. Већина тих цјелина обухвата по неколико ужих тематских области у којима су одговарајуће библиографске јединице. Ауторице су показале широку темељиту информисаност о тематици педагошких и тангентних научних дисциплина и подручја васпитно-образовног рада са ученицима млађег школског узраста, те принципијелну досљедност у класификацији ауторских прилога.

Трећи дио монографије садржи регистре аутора, учесника за округлим столовима и имена која се налазе у монографији.

Из структуре, тематске оријентације и програмске концепције уочљиво

је да је часопис „Учитељ“ током три минуле деценије био оријентисан на стручне проблеме разредне наставе и позитивна искуства напредних учитеља. У предговору (стр. 9) ауторице монографије истакле су: „Првих десет година излагања обележен је социјалистичком идејном оријентацијом. Пратио је остварење школских реформи и допринио уграђивању иновација у васпитно-образовни процес. Тридесетогодишњим излагањем и квалитетом стручно-научних прилога, постао је прихваћен од популације учитеља“.

У припремању и завршном обликовању ове библиографске монографије ауторице су испољиле упорност, посвећеност, студиозност и зналачку прецизност у кориштењу историографских нормативно-правних, лексикографских, педагошко-публицистичких и тангентних извора. Тематски прикладним методолошким приступом извршиле су анализу садржаја тих извора. Резултате проучавања су прегледно приказале, интерпретирале и инвентивно систематизовале. Наташа Вујисић Живковић, у рецензији објављеној на крају монографије (стр. 215), с правом истиче да су нам ауторке пружиле „ретко по врсти дело у нашој педагошкој литератури. Понуђена је свеобухватна библиографија са 1958 библиографских јединица, тематски успешно распоређених, уз регистар аутора и регистар имена; али и више о тога, јер се детаљно представља историјат часописа, анализира

његова уређивачка политика, улога у професионалном развоју учитељства, даје осврт на однос редакције и издавачког савеза часописа према Савезу учитеља и портрети главних и одговорних уредника“.

На основу наведених чињеница, осврта и оцјена, може се закључити да је ова библиографска монографија студиозно припремљена, документарно утемељена, тематски прикладна, прегледно структурисана и аналитичко-синтетички уравнотежена. Зато је незаобилазна публикација у сљедећим подручјима и доменима стваралаштва:

1. идентификацијама научног и стручног националног педагошког наслеђа у примарном образовању, а посебно у развоју наше педагошке периодике,

2. побољшању друштвених и педагошких услова за одрастање, хуманистичко и еманципаторско васпитање, савременије и квалитетније образовање ученика, стални професионални развој учитеља за ефикасне педагошке, дидактичке и стручно-методичке иновације,

3. инспирацијама научних и стручних истраживања фактора, токова и исхода комплексног васпитно-образовног процеса у оквирима све динамичнијих и противрјечних промјена у актуелним друштвено-транзицијским и глобалистичким контекстима.

Реална су очекивања да ће ову библиографску монографију често инвентивно користити широки круг педагошких стваралаца.